

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๑. รายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรตามระบบรายงาน e-project ณ วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>/จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>จังหวัดระยอง ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๗๙.๒๒ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๗๘.๗๐ %</p> <p>จังหวัดปราจีนบุรี ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๗๖.๙๕ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๔๗.๑๑ %</p> <p>จังหวัดชลบุรี ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๖๖.๙๐ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๕๘.๔๑ %</p> <p>จังหวัดตราด ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๖๒.๕๔ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๕๙.๒๐ %</p> <p>จังหวัดนครนายก ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๔๙.๔๒ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๓๗.๙๘ %</p> <p>จังหวัดฉะเชิงเทรา ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๔๓.๓๙ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๕๑.๒๙ %</p> <p>จังหวัดจันทบุรี ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๔๑.๑๔ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๔๕.๐๐ %</p> <p>จังหวัดสมุทรปราการ ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๓๗.๗๘ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๒๓.๕๘ %</p> <p>จังหวัดสระแก้ว ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานตามระบบฯ คือ ๑๗.๐๓ % และผลการเบิกจ่ายตามระบบฯ คือ ๓๙.๘๓ %</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ขอให้จังหวัดที่ดำเนินการตามแผนงานเรียบร้อยแล้ว ขอให้รีบรายงานผลการปฏิบัติงานตามระบบ e-project</p>
<p>๒. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน /จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน ผลการติดตามงานของจังหวัด , อำเภอ ในไตรมาสที่ ๓ พบว่า ทุกจังหวัดได้รับการอบรมเพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาจาก สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง แล้ว ในวันที่ ๑๘ - ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ โดยหลักสูตรบางส่วนเป็นไปตามคู่มือโครงการที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด สำหรับการอบรมเกษตรกรทั้ง GAP พืชและข้าว ทุกจังหวัดอบรมเสร็จแล้วในเดือน พฤษภาคม โดยเนื้อหาการอบรมเป็นไปตามคู่มือของโครงการฯ</p> <p>สำหรับการประเมินแปลงเบื้องต้น ทั้ง GAP พืชและข้าว ทุกจังหวัดและอำเภอ อยู่ในระหว่างเริ่มต้นการประเมินแปลง ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม โดยสรุปการดำเนินงานในส่วนของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามแผนฯ และขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการฯ</p> <p>ในส่วนการติดตามเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนั้น พบว่า เกษตรกรเห็นว่าการเข้าร่วม GAP ได้รับประโยชน์ โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งเกษตรกรส่วนมากเข้าใจถึงความหมายของ GAP และเห็นว่า ข้อกำหนด ๘ ข้อ ของ GAP นั้น สามารถนำไปปฏิบัติได้ จากการประเมินพบว่า เกษตรกรมีความรู้และเข้าใจในระบบ GAP อยู่ในระดับค่อนข้างดี</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค ในส่วนของเจ้าหน้าที่จังหวัด อำเภอ มีปัญหาเกี่ยวกับภารกิจมาก ทำให้ดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนฯ รวมทั้งการคีย์ GAP-๐๑ ไม่สามารถคีย์เข้าระบบได้ ส่วนเกษตรกร นั้น ยากให้ภาครัฐให้ความสำคัญเกษตรกรผู้ผ่านการรับรองมากกว่านี้เพื่อให้เกิดความแตกต่าง</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. ระบบข้อมูลพื้นฐานโครงการ GAP มีข้อมูลเพิ่มขึ้นมากกว่าการติดตามครั้งแรก แต่ก็ยังไม่มีการที่ชัดเจน ๒. ควรมีโครงการต่อยอด เพื่อสร้างแรงจูงใจเกษตรกรที่ได้รับใบ Q</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
๒. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน(ต่อ)	ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ควรมีการสัมมนาโดยมีประเด็น ๑. ระบบข้อมูลพื้นฐาน GAP ๒. การให้ความสำคัญกับเกษตรกรที่ได้รับใบ Q ๓. การบูรณาการความร่วมมือ เพื่อสร้างระบบการตรวจรับรองที่มีประสิทธิภาพ
๓. โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ /จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด	<p>ผลการดำเนินงาน ๑. ก่อนเปิดให้บริการคลินิกเกษตรฯ สำนักงานเกษตรจังหวัด ทั้ง ๙ จังหวัด ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กรมฯกำหนด ได้แก่ การจัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของเกษตรกร การจัดเตรียมสถานที่ การวางแผนปฏิบัติงาน การเตรียมความพร้อมเกษตรกร การประชาสัมพันธ์ก่อนจัดงาน เป็นต้น</p> <p>๒. ในช่วงของการติดตามงานทั้ง ๙ จังหวัด ได้ดำเนินการจัดงานคลินิกเกษตรฯครั้งที่ ๓ เนื่องในวันคล้ายวันประสูติพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าทีปังกรรัศมีโชติ โดยทุกจังหวัดมีเกษตรกรที่มารับบริการมากกว่าเป้าหมายที่กำหนด และดำเนินการให้บริการเสร็จสิ้นในวันที่จัดงาน โดยไม่มีเกษตรกรที่ต้องติดตามให้บริการต่อเนื่อง</p> <p>๓. การบันทึกข้อมูลตามแบบคลินิกเกษตร ๐๑ ลงในระบบโปรแกรม ทั้ง ๙ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จภายใน ๕ วันทำการ หลังจากจัดคลินิกเกษตรแล้ว</p> <p>๔. การบันทึกข้อมูลตามแบบคลินิกเกษตร ๐๒ ลงในระบบโปรแกรมคลินิกเกษตรภายใน ๑๐ วันทำการหลังการจัดงาน โดยทั้ง ๙ จังหวัด ได้ตรวจสอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและบันทึกข้อมูลภายในวันที่กำหนด</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค เกษตรบางรายไม่ได้นำบัตรประชาชนมา จึงไม่ได้ลงชื่อในระบบเกษตรบางรายไม่ได้นำบัตรประชาชนมา จึงไม่ได้ลงชื่อในระบบ</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการติดตาม ๑. ควรจัดประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการของจังหวัดระดับประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการและปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ๒. กรมฯควรประสานผู้บริหารหน่วยงานภาคีในการบันทึกข้อมูลให้ตรงตามกำหนด ๓. สนับสนุนงบอำนวยความสะดวก จัดทำป้ายจัดงานให้สามารถเคลื่อนย้ายและจัดเก็บได้ง่าย ๔. ขอพระฉายาลักษณ์และพระรูป ที่เป็นปัจจุบัน</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ควรเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการระดับจังหวัดได้ดูงานการจัดคลินิกใหญ่ระดับประเทศ โดยสนับสนุนงบประมาณให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตดำเนินการจัดในรูปแบบการสัมมนาและศึกษาดูงาน</p>
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน /จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด	<p>ผลการดำเนินงาน การติดตามงานผลการดำเนินโครงการประกอบด้วยกิจกรรมย่อยต่างๆ ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>๑. การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เป้าหมาย ๒ ครั้ง ส่วนใหญ่จังหวัดยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากเพิ่งคัดเลือกและแต่งตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ชุดใหม่ เนื่องจากชุดเก่าครบวาระ ๓ ปี ในระหว่างเดือนเมษายน - เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ และผู้ว่าราชการจังหวัด มีภารกิจหน้าที่มากจึงยากที่จะประสานงานให้เข้าร่วมประชุม โดยวางแผนที่จะประชุมในเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๕๔ ยกเว้น จังหวัดตราดและจังหวัดจันทบุรี ที่ดำเนินการจัดประชุมครั้งที่ ๑ แล้ว ครั้งที่ ๒ แล้ว โดยได้ดำเนินการตามวาระประชุมที่กรมฯ กำหนด</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (ต่อ)</p>	<p>๒. การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด เป้าหมาย ๒ ครั้ง ส่วนใหญ่ได้จัดประชุมครั้งที่ ๑ แล้ว และได้จัดประชุมตามวาระที่กรมฯกำหนด ยกเว้น จังหวัดชลบุรีและจังหวัดจันทบุรี ที่กำหนดวางแผนจัดประชุมในเดือน มิถุนายน ๒๕๕๔ สำหรับการประชุมครั้งที่ ๒ วางแผนจะประชุมในเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๕๔</p> <p>๓. การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนอำเภอ เป้าหมาย ๒ ครั้ง ส่วนใหญ่อำเภอได้จัดประชุมครั้งที่ ๑ แล้ว และมีบางอำเภอประชุมแล้ว ๒ ครั้ง ซึ่งได้ดำเนินการตามวาระการประชุมที่กรมฯกำหนด</p> <p>๔. การเก็บข้อมูลระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน ขณะนี้ทุกจังหวัดอยู่ในระหว่างเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล</p> <p>๕. การจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน อำเภอได้แจ้งเป้าหมาย/จุดวิสาหกิจชุมชนที่จะดำเนินการให้จังหวัดทราบแล้ว บางจังหวัดเพิ่งมีการประชุมกลุ่มเพื่อจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนครั้งที่ ๑ บางจังหวัดดำเนินการจัดเวทีเรียนรู้แล้ว ส่วนแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนมีทั้งสามารถดำเนินการเองได้ และดำเนินการเองไม่ได้ ในส่วนที่ดำเนินการเองไม่ได้ ต้องขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับจังหวัดฉะเชิงเทราได้ดำเนินการจัดทำแผนแล้วในบางกลุ่ม</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค ๑. การจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่กำหนดให้ประชุม ๒ ครั้ง ไม่เพียงพอที่จะทำให้ได้แผนพัฒนาฯ ที่สมบูรณ์</p> <p>๒. คณะกรรมการบางท่านไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการประชุม เช่น อบต.</p> <p>๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบางกลุ่มยังไม่ค่อยเข้มแข็ง จึงต้องการสนับสนุนด้านการตลาด</p> <p>๔. หน่วยงานภาคีเห็นว่างานวิสาหกิจชุมชนเป็นงานของสำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการเพียงหน่วยงานเดียว</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. กรมส่งเสริมการเกษตร ควรประสานงานกับต้นสังกัดของหน่วยภาคี เพื่อดำเนินงานร่วมกัน</p> <p>๒. ควรสนับสนุนเบี้ยประชุมให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดและอำเภอ</p> <p>๓. ควรสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนากลุ่มมากขึ้น และไม่ควรถูกกำหนดปริมาณการพัฒนากลุ่มแต่ควรสนับสนุนกลุ่มให้มีคุณภาพ</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ๑. ควรจัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ให้จังหวัดทราบทุกครั้ง</p> <p>๒. การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด และคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดและอำเภอ ควรกำหนดหัวข้อ/สาระของการประชุมครบตามที่กรมฯ กำหนด</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๕. โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน</p> <p>/จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดนครนายก จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน ๑. กิจกรรมอบรมครู-นักเรียนในพื้นที่ห่างไกลและใกล้เมือง มีแผนการอบรมแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>๒. กิจกรรมอบรมครูเพื่อบูรณาการ ๕ กรมฯ จังหวัดได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดแผนการอบรมแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>๓. กิจกรรมอบรมครู นักเรียน และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อให้ดำเนินการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร</p> <p>- ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการของสำนักงานเกษตรอำเภอจัดซื้อวัสดุการเกษตร กำหนดการส่งมอบให้โรงเรียนภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>- จังหวัดที่อบรมครู นักเรียนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแล้ว คือ จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๖ โรงเรียน โดยมีโรงเรียนที่ยังไม่ได้อบรม จำนวน ๕ โรงเรียน สำหรับจังหวัดฉะเชิงเทราและนครนายก มีแผนอบรมแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔</p> <p>๔. กิจกรรมส่งเสริมการจัดทำแปลงผลิตพืชในโรงเรียน ขณะนี้อำเภอกำลังดำเนินการจัดซื้อวัสดุการเกษตรเพื่อส่งมอบให้โรงเรียนภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ตามแผนความต้องการวัสดุและแผนการผลิตพืชของโรงเรียน</p> <p>๕. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเกษตรในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ ขณะนี้อำเภอกำลังดำเนินการจัดซื้อ และมีกำหนดส่งมอบภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค ๑. มีเด็กเล็กมาก เด็กต่างด้าว ทำให้การเรียนการสอนค่อนข้างลำบาก</p> <p>๒. ฤดูฝน แปลงปลูกพืชค่อนข้างเสียหายทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอ</p> <p>๓. สภาพดินยุบลงทุกปีและไหลไปตามน้ำ ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์</p> <p>๔. ครูผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียน ตชด. มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. สนับสนุนงบประมาณ เพื่อเปลี่ยนระบบการปลูกพืชเป็นแบบไม่ใช้ดิน</p> <p>๒. ครูผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียน ตชด. มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ควรมีการจัดสัมมนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวน/ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการก่อนเริ่มโครงการในแต่ละปี</p>
<p>๖. โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่</p> <p>/จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน ในระดับเขต ในการจัดฝึกอบรมโครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ชั้นกลางของ สสข. ๓ จังหวัดระยอง ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากจำนวนผู้เข้ารับการอบรมไม่ครบตามจำนวน เนื่องจากเกษตรกรอยู่ในระยะเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิต และได้กำหนดแผนการอบรม ในวันที่ ๑๐ - ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๖. โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (ต่อ)</p>	<p>ในระดับจังหวัด ทั้ง ๙ จังหวัด มีการปรับหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละจังหวัด แต่ละพื้นที่ โดยยึดหัวข้อตามหลักสูตรตามโครงการที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด การอบรมส่วนใหญ่ประกอบด้วยภาคบรรยาย/ทฤษฎี การสาธิต และปฏิบัติจริง โดยวิทยากรในการจัดฝึกอบรมเป็นข้าราชการของกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับวิทยากรจากหน่วยงานอื่นประจำจังหวัด ตามแต่ละหัวข้อวิชาที่อบรม อาทิ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย(กศน.) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด</p> <p>ในระดับจังหวัด สำหรับจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดตราด จังหวัดระยอง และจังหวัดชลบุรี ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ระหว่างการจัดฝึกอบรมฯ</p> <p>จังหวัดนครนายก ได้กำหนดจัดฝึกอบรมฯ ในระหว่างวันที่ ๖ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน(บ้านนายวิรัตน์ จินลักษณะ) ตำบลเกาะโพธิ์ อำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก</p> <p>จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสระแก้ว กำหนดจัดฝึกอบรมให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม จำนวน ๕ วัน เป็นระยะเวลาที่มากเกินไป ๒. งบประมาณที่ได้รับ ไม่ครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆที่ตามมาในการจัดฝึกอบรมฯ ๓. เนื้อหาในการจัดฝึกอบรมมีจำนวนมาก <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม ควรอยู่ระหว่าง ๒ - ๓ วัน ๒. งบประมาณควรจัดให้ครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆที่ตามมาในการจัดฝึกอบรมฯ ๓. ควรปรับลดเนื้อหาในการจัดฝึกอบรมฯ <p>๔. กรมส่งเสริมการเกษตร ควรดำเนินการเองเหมือนกับ ปี ๕๑ และ ปี ๕๒ หรือให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขต ดำเนินการโดยจังหวัด เป็นผู้หาผู้เข้าอบรม จำนวน ๕๐ - ๗๐ คน / เขต เป็นอย่างมาก</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม ควรอยู่ระหว่าง ๒ - ๓ วัน ๒. งบประมาณควรจัดให้ครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆที่ตามมาในการจัดฝึกอบรมฯ ๓. บุคคลเป้าหมาย ควรผ่านการเป็นสมาชิกยุวเกษตรกร หรือกำลังเป็นสมาชิกยุวเกษตรกร เพื่อเป็นการพัฒนาและต่อยอดงานส่งเสริมยุวเกษตรกร

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการงานส่งเสริมการเกษตร(เกษตรหมู่บ้าน)/จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดได้ดำเนินการชี้แจงโครงการในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แก่ผู้รับผิดชอบในระดับจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อจัดทำแผนการอบรม โดยมีแผนการอบรมในช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานเกษตรอำเภอส่วนใหญ่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ร้อยละ ๙๐ ส่วนที่เหลือกำลังดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ เนื่องจากติดภารกิจเร่งด่วนที่ได้รับมอบหมายและสถานที่จัดอบรมไม่ว่าง</p> <p>การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เกษตรหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นอาสาสมัครเกษตรและคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล โดยได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของเกษตรหมู่บ้านในด้านการร่วมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของศูนย์ถ่ายทอดฯ เพื่อเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ</p> <p>เกษตรหมู่บ้านร่วมจัดเก็บข้อมูลการเกษตรของหมู่บ้าน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำแผนฯ รวมทั้งประชาสัมพันธ์งานโครงการของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยแจ้งเกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบ ถ้ามีความสนใจให้แจ้งผ่านเกษตรหมู่บ้าน แล้วรายงานให้เจ้าหน้าที่ที่ทราบต่อไป ทั้งยังเป็นการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี</p> <p>สำหรับการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ เกษตรหมู่บ้านจะมีเกษตรกรมาขอคำปรึกษาในด้านอาชีพหรือขอคำปรึกษาในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร จำนวนเกษตรหมู่บ้านที่จะเป็นวิทยากรหลักในการถ่ายทอดความรู้ยังมีจำนวนไม่มาก</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค ๑. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีลักษณะที่ซ้ำซ้อนระหว่างเกษตรหมู่บ้านและอาสาสมัครเกษตร</p> <p>๒. เกษตรหมู่บ้านมีภารกิจของการเป็นตัวแทนหน่วยงานต่างๆในระดับหมู่บ้าน จึงอาจทำให้การทำงานได้ไม่เต็มที่ตามบทบาทภารกิจ</p> <p>๓. การพัฒนาความรู้ของเกษตรหมู่บ้านไม่ต่อเนื่อง รวมทั้งไม่มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ ทำให้ขาดการพัฒนาอาชีพการเกษตร</p> <p>๔. ขาดแรงจูงใจในการให้ความร่วมมือ เมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เดียวกันที่มีค่าตอบแทนและปัจจัยอื่น ๆ สนับสนุน</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. พยายามอย่าให้บทบาทหน้าที่การทำงานที่ซ้ำซ้อน เพราะจะเกิดความสับสนของผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>๒. การเรียกประชุมควรมีการกำหนดจำนวนครั้งการประชุมต่อปี และไม่มากเกินไปเพราะจะเกิดความเบื่อหน่ายของเกษตรกร</p> <p>๓. ควรมีการพิจารณาค่าตอบแทนให้แก่เกษตรหมู่บ้าน</p> <p>๔. การพัฒนาให้เกษตรหมู่บ้านปฏิบัติตามบทบาทยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการงานส่งเสริมการเกษตร(เกษตรหมู่บ้าน) (ต่อ)</p>	<p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ๑. สรุปผลของแผนที่เกษตรหมู่บ้านร่วมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และผ่านการสนับสนุนพร้อมงบประมาณ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาแผน/ผล ของเกษตรหมู่บ้าน ในปีต่อไป</p> <p>๒. กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีหลักสูตรกลางในการอบรมบทบาทหน้าที่ของเกษตรหมู่บ้าน และสำนักงานเกษตรจังหวัดควรจัดหลักสูตรเฉพาะจังหวัดตามภารกิจของแต่ละจังหวัดที่จะมอบหมายให้แก่เกษตรหมู่บ้านเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน</p> <p>๓. ควรจัดกิจกรรมประชุมสัมมนาเกษตรหมู่บ้านในระดับภูมิภาค เพื่อนำแสดงผลงานและแลกเปลี่ยนความรู้ในการปฏิบัติงานในพื้นที่</p> <p>๔. กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีสมาคมประจำหมู่บ้านเพื่อให้จัดบันทึกข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน</p>
<p>๘. โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง)/จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน ส่วนใหญ่สำนักงานเกษตรจังหวัดได้ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเสร็จสิ้นแล้ว เหลือเพียงเล็กน้อยซึ่งจะดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายนนี้ การดำเนินงานในระดับอำเภอ ได้มีการสำรวจความต้องการของเกษตรกรเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสำนักงานเกษตรอำเภอได้คัดเลือกเกษตรกรจากหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของกรมการพัฒนาชุมชนและเกษตรกรทั่วไปเข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๒๐ ราย โดยหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน และการจัดบันทึกและบัญชีฟาร์ม และหลักสูตรที่เกษตรกรต้องการเรียนรู้ ได้แก่ การเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก การทำน้ำหมักชีวภาพ การเลี้ยงไส้เดือน เป็นต้น โดยมีวิทยากรของกรมส่งเสริมการเกษตร วิทยากรเกษตรและวิทยากรจากหน่วยงานอื่นๆที่ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เช่น กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ ประมงอำเภอ สหกรณ์จังหวัด และสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย(กศน.) เป็นต้น ในระดับเกษตรกร พบว่าเกษตรกรมีความพอใจในการจัดกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรต่อไป</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค ๑. บางอำเภอ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชนตั้งอยู่ห่างไกลจากศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงทำให้ผู้เข้ารับการอบรมไม่สะดวกในการเดินทาง ๒. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของกรมการพัฒนาชุมชนมีกิจกรรมการดำเนินการที่ดีกว่าศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของกรมส่งเสริมการเกษตร ๓. ควรมีงบประมาณในการพัฒนาปรับปรุงแปลงเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและสื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. ควรมีการบูรณาการการทำงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒. ศูนย์เรียนรู้ฯขาดการบริหารจัดการในรูปแบบกลุ่ม ๓. เกษตรกรยังขาดทักษะในการจัดบันทึกและบัญชีฟาร์ม</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
๘. โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง) (ต่อ)	ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมมีค่อนข้างจำกัด ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ได้รับความสนใจจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพราะได้มีการเรียนรู้ประกอบกับการศึกษาดูงานในแปลงตัวอย่าง อีกทั้งเกษตรกรยังแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากรเกษตร
๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง /จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดจันทบุรี	<p>ผลการดำเนินงาน ๑. การอบรมชี้แจงการจัดทำแปลงให้เกษตรกรผู้ทำแปลงพันธุ์ ส่วนใหญ่จะอบรมชี้แจงเกษตรกรแล้ว โดยจังหวัดโอนงบประมาณให้อำเภอดำเนินงานตามขั้นตอน คือ</p> <p>๑) จังหวัดโอนงบประมาณพร้อมทั้งชี้แจง และจัดทำคู่มือโครงการให้อำเภอ</p> <p>๒) อำเภอกำหนดแผนและจัดอบรมชี้แจงเกษตรกร รวมทั้งความรู้ในการผลิตมันสำปะหลัง(ตามที่เจ้าหน้าที่ได้เข้ารับการอบรมจาก สสข. ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร) โดยเน้นเกษตรกรเป้าหมายในศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนก่อน</p> <p>๒. จัดทำแปลงขยายพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี จังหวัดดำเนินการจัดซื้อ - จัดจ้าง ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง(ห้วยบง ๖๐ , ห้วยบง ๘๐ และระยอง ๙๐)และสารชุบท่อนพันธุ์ ตามที่เกษตรกรแจ้งความต้องการ และจัดส่งให้อำเภอแจกจ่ายแก่เกษตรกรตามบัญชีรายชื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว</p> <p>๓. การจัดทำทะเบียนผู้จัดทำแปลงขยายพันธุ์(ปี๕๔) จังหวัดยังไม่มีกรรวบรวมและจัดทำทะเบียนอย่างเป็นระบบ แต่ส่วนใหญ่ทุกอำเภอที่ได้รับโครงการอบรมเกษตรกรและจัดทำบัญชีรายชื่อเกษตรกรผู้รับพันธุ์มันสำปะหลังไว้ที่อำเภอ รวมทั้งชี้แจงเงื่อนไขการทำแปลงและการส่งคืนท่อนพันธุ์ให้เกษตรกรทราบแล้ว</p> <p>๔. การจัดทำทะเบียนเกษตรกรรายชื่อเกษตรกรผู้ที่จะรับพันธุ์ เพื่อนำไปขยายพันธุ์ในปีถัดไป (ปี๕๕) ทุกจังหวัดยังไม่มีกรรวบรวมและจัดทำทะเบียนเตรียมความพร้อม แต่ในระดับอำเภอมีการจัดเตรียมรายชื่อเกษตรกรไว้บ้างแล้ว</p> <p>๕. การสอบถามเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจัดทำแปลงขยายพันธุ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายสมศักดิ์ อ่อประเสริฐ : ให้ข้อมูลว่าได้รับท่อนพันธุ์และกำลังจะทยอยปลูกต่อไป - นายประเสริฐ แทนทด : ให้ข้อมูลว่าได้รับท่อนพันธุ์และปลูกได้ ๒๕ วันแล้ว ได้แช่ท่อนพันธุ์ และปฏิบัติตามวิธีการที่ได้รับการอบรม โดยมีเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลดูแลอย่างใกล้ชิด แต่หลังจากการอบรมยังไม่ได้มีการนำเกษตรกรไปศึกษาดูงาน นอกจากนี้ เกษตรกรยังทดลองนำพันธุ์มันสำปะหลังหลากหลายพันธุ์ปลูกในพื้นที่ของตัวเองเพื่อเปรียบเทียบผลผลิต หาพันธุ์ที่เหมาะสมกับการปลูกในพื้นที่ตนเองด้วย

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๙. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง (ต่อ)</p>	<p>ปัญหาและอุปสรรค ๑. งบประมาณโครงการล่าช้า ทำให้จัดซื้อพันธุ์มันสำปะหลังล่าช้ากว่าฤดูกาลปลูกเล็กน้อย และควรมีงบประมาณกิจกรรมในการแข่งขันพันธุ์มาพร้อมกันด้วย(เนื่องจากสารเคมีชุบพันธุ์ในโครงการจัดการเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ปี ๕๔ ตามมติ ครม. มาล่าช้ากว่ามาก เกษตรกรได้รับพันธุ์แล้วจะเร่งปลูกเพื่อให้ทันฤดูกาล ทำให้บางส่วนไม่ได้แข่งขันพันธุ์</p> <p>๒. ปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ทำให้ปัจจัยการผลิตที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการน้อย</p> <p>๓. เกษตรกรเกรงว่าอาจเกิดเหตุสุดวิสัยไม่สามารถคืนพันธุ์ได้ ๓ เท่า ในครั้งเดียว</p> <p>๔. พื้นที่ปลูกมีช้างป่าเข้าทำลายผลผลิตเสียหาย(จังหวัดจันทบุรี)</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. ควรดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่องและครบวงจร โดยอาจทำในรูปแบบของโรงเรียนเกษตรกรมันสำปะหลังอบรมตั้งแต่วิธีการเตรียมดิน การปลูก การดูแล การเก็บเกี่ยว ครบทุกขั้นตอน และขยายผลให้เกษตรกรรายอื่นๆต่อไป เนื่องจากมีเกษตรกรหลายรายที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการในปีนี้ และมีความประสงค์เข้าร่วมโครงการในครั้งต่อไป</p> <p>๒. ควรส่งคืนพันธุ์แบบทยอยส่ง เช่น ในปีแรกส่งคืน ๑.๕ เท่า ปีต่อไปอีก ๑.๕ เท่า รวมเป็น ๓ เท่า ตามเงื่อนไข</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ๑. ในการดำเนินงานโครงการที่มีเงื่อนไขควรจัดทำเป็นคู่มือให้ชัดเจน เพื่อที่จังหวัดจะได้แจ้งอำเภอและดำเนินการ เช่น การแจ้งรายชื่อเกษตรกรเพื่อการจัดทำทะเบียน ทำให้รายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ จังหวัดจะไม่มีภาระดำเนินงาน</p> <p>๒. ขอให้ตรวจสอบหลักเกณฑ์โครงการเรื่องการนำเกษตรกรศึกษาดูงาน และดำเนินการให้ทันตามกำหนด</p> <p>๓. เกษตรตำบลมีการติดตามแปลงอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรมีความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่มาก</p> <p>๔. จะนำเสนอผลการติดตามงานให้ผู้รับผิดชอบโครงการระดับกรมพิจารณาหลักเกณฑ์การส่งคืนพันธุ์ กรณีเกิดเหตุสุดวิสัยทำให้เกษตรกรไม่สามารถคืนพันธุ์ได้ครบ ๓ เท่า</p>
<p>๑๐. โครงการบริหารจัดการศัตรูพืชและการเขตกรรม เพื่อลดความเสี่ยงให้กับเกษตรกร /จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน - ทุกจังหวัดดำเนินการตรงตามแผนงานไตรมาสที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด</p> <p>- ทุกจังหวัดได้จัดซื้อ - จัดจ้าง ตามแผนการอบรมและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เกือบครบทุกจังหวัด</p> <p>- อำเภอส่วนใหญ่ดำเนินการโครงการตามแผนเกือบครบทุกอำเภอ ที่เหลือกำลังดำเนินการวางแผนการจัดการอบรม</p> <p>- ในการดำเนินโครงการส่วนใหญ่แล้วเสร็จตามแผน การดำเนินโครงการจะทำแล้วเสร็จภายในเดือน มิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๕๔</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค - การดำเนินงานตามโครงการ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาของการปลูกพืช ซึ่งพืชมีความหลากหลายชนิด รวมทั้งการจัดงานมหกรรมระดับประเทศมีจำนวนมาก ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้</p> <p>- เกษตรกรไม่ค่อยให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมในการสำรวจฯ</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
๑๐. โครงการบริหารจัดการศัตรูพืชและการเขตกรรมเพื่อลดความเสี่ยงให้กับเกษตรกร (ต่อ)	<p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. ระบบข้อมูลพื้นฐานโครงการ GAP มีข้อมูลเพิ่มขึ้นมากกว่าการติดตามครั้งแรก แต่ก็ยังไม่มีการบันทึกที่ชัดเจน</p> <p>๒. ควรมีโครงการต่อยอด เพื่อสร้างแรงจูงใจเกษตรกรที่ได้รับใบ Q</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม อัตรากำลังเจ้าหน้าที่มีน้อย ในขณะที่งานมีมาก</p>
<p>๑๑. โครงการศูนย์เรียนรู้พันธุ์พืชอำเภอ</p> <p>/จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน - การดำเนินงานตามโครงการ เกือบทุกจังหวัดดำเนินการตรงตามไตรมาสที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด มีบางจังหวัด เช่น จังหวัดชลบุรีกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินโครงการโดยจะเริ่มเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>- การดำเนินงานตามแผนการฝึกอบรม การจัดทำหลักสูตรการอบรม ส่วนใหญ่ดำเนินการเสร็จแล้ว</p> <p>- การประสานกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดชลบุรี (พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง) , ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดระยอง (พืชสวน) , ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา (พืชสวน) อยู่ระหว่างการจัดส่งพันธุ์ไม้ ซึ่งจะดำเนินการได้ภายในเดือนมิถุนายน</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค พันธุ์พืชที่จัดสรรตามโครงการไม่ได้ตามพันธุ์พืชที่เกษตรกรต้องการ สำหรับการฝึกอบรมค่อนข้างมีปัญหาเพราะเกษตรกรอยู่ในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต ทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม การประเมินผลเน้นจากเอกสารซึ่งมากเกินไป ควรประเมินจากสมาชิก</p>
<p>๑๒. โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว</p> <p>/จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน ๑. กิจกรรมอบรมความรู้เกษตรกรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ มีเป้าหมายจังหวัดละ ๔๐ ราย : จังหวัดมีแผนการอบรมแล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔</p> <p>๒. กิจกรรมจัดทำแปลงเกษตรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ มีเป้าหมายจังหวัดละ ๑ จุด : ซึ่งจังหวัดโอนเงินให้อำเภอดำเนินการจัดซื้อวัสดุการเกษตร ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ผัก กิ่งพันธุ์ เป็นต้น การดำเนินงานในขณะนี้อำเภอกำลังดำเนินการจัดซื้อ - จัดจ้าง และกำหนดส่งมอบวัสดุการเกษตรให้แก่เกษตรกรภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๔</p> <p>- แปลงเกษตรสมบูรณ์ เป็นแปลงพืชผักสวนครัว ได้แก่ พริก มะเขือ กะเพรา โหระพา เป็นต้น</p> <p>- ลักษณะแปลง เป็นแปลงที่ดำเนินการบริเวณบ้านหรือพื้นที่ของเกษตรกร</p> <p>๓. การรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน อำเภอที่ดำเนินการได้รายงานให้จังหวัดทราบอย่างต่อเนื่องในประเด็นของการจัดซื้อวัสดุการเกษตร และแผนการดำเนินงาน</p> <p>๔. จังหวัดมีการติดตามงานในอำเภอที่ดำเนินการในประเด็นการคัดเลือกพื้นที่ การคัดเลือกเกษตรกร ชี้แจงดำเนินงานโครงการ และเป็นวิทยากรอบรมเกษตรกร</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค งบประมาณในการดำเนินงานแต่ละกิจกรรมค่อนข้างน้อย</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ควรสนับสนุนงบประมาณในกลุ่มเดิมอย่างต่อเนื่องทุกปี</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ควรสนับสนุนงบประมาณให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมด้านการแปรรูปผลผลิต</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๑๓. โครงการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (พัฒนาการจัดระบบการตลาดสินค้าเกษตรในระดับพื้นที่)/ จังหวัดชลบุรี</p>	<p>ผลการดำเนินงาน ได้จัดทำ Focus Group แล้วมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการ ความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการและแนวทางการพัฒนาตลาด ซึ่งส่วนกลางเป็นผู้รวบรวมและสรุปข้อมูล แต่ยังไม่ได้จัดส่งผลการสรุปให้จังหวัดทราบ จากการสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาดทราบว่าจังหวัดจะจัดทำถุงบรรจุภัณฑ์ ๕ ขนาด โดยเป็นการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ตรงตามความต้องการของผู้ร่วมโครงการ เพื่อให้เป็นรูปแบบเดียวกันเป็นการประชาสัมพันธ์ตลาดด้วย</p> <p>การจัดทำความต้องการ การออกเงื่อนไข ระเบียบต่างๆ ในตลาดนี้ ต้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมจากคณะกรรมการที่ดูแลตลาด และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกครั้ง ทำให้ทุกฝ่ายยอมรับและปฏิบัติตาม รวมทั้งดูแลสอดส่องผู้ฝ่าฝืนด้วยตนเอง</p> <p>หลังจากทำ Focus Group แล้วยังไม่ได้นำผลการอบรมและดูงานตามแผน เนื่องจากตลาดปิดทำการตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคมที่ผ่านมา ประกอบกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีโครงการนำเกษตรกรไปดูงานเช่นกัน จึงจะบูรณาการนำเกษตรกรจากทั้ง ๒ โครงการไปดูงานพร้อมกันในช่วงเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม โดยกำหนดศึกษาดูงานเกี่ยวกับการคัดเกรด แยกสินค้า และระบบโลจิสติกส์ที่ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค ๑. ยังไม่ได้รับข้อมูลจากการทำ Focus Group ๒. พบปัญหาในการบริหารจัดการน้อยมาก เนื่องจากตลาดจุดนี้มีการดำเนินการมานาน โครงการจึงทำในลักษณะการต่อยอดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับมีคณะกรรมการตลาดบริหารจัดการอยู่ด้วย</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ขอให้กรมฯ แจ้งสรุปข้อมูล Focus Group ให้จังหวัดทราบเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ๑. ควรเร่งดำเนินการโดยเร็วเนื่องจากเหลืออีกหลายกิจกรรมที่จังหวัดยังไม่ได้ดำเนินการ ๒. ตลาดจุดนี้มีการดำเนินงานค่อนข้างเป็นระบบดีแล้ว จึงสามารถเป็นจุดต้นแบบศึกษาดูงานได้เป็นอย่างดี</p>
<p>๑๓. โครงการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (ปรับโครงสร้างการผลิตผลไม้คุณภาพดี)/จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด</p>	<p>ผลการดำเนินงาน การผลิตผลไม้นอกฤดู</p> <p>ทุกจังหวัดได้ดำเนินการอบรมเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดครบตามเป้าหมาย และได้สอบถามความต้องการปัจจัยการผลิตและจัดซื้อให้ตรงกับที่เกษตรกรต้องการ ผลไม้ที่ดำเนินการได้แก่ ทูเรียน มังคุด มะม่วง เงาะ และลำไย</p> <p>การสอบถามเกษตรกรเจ้าของแปลง</p> <p>นายประทีป เสนะโกว (แปลงสาธิตการทำทุเรียนหมอนทองนอกฤดู) ซึ่งเกษตรกรรายนี้ผ่านการอบรมในโครงการแล้ว แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มฯใดๆ เนื่องจากส่วนใหญ่เกษตรกรในพื้นที่นี้ทำแปลงขนาดเล็ก มีรวมตัวกันเล็กน้อย แต่มีความประสงค์ขอทำแปลงสาธิตในพื้นที่ของตนเอง เพื่อเป็นต้นแบบให้เกษตรกรรายอื่น ที่ตั้งแปลงอยู่ติดถนนและแหล่งน้ำ มีการทำป้ายแปลง ขณะนี้เริ่มทำการตัดแต่งกิ่ง และมีเกษตรกรที่อยู่ใกล้เคียงเข้ามาสอบถามข้อมูลบ้างแล้ว</p>

สรุปผลการติดตามงานโครงการส่งเสริมการเกษตร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓ (จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว)

ตามเขตการตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๙ (จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด)

ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โครงการ/จังหวัด	ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค ข้อคิดเห็น
<p>๑๓. โครงการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (ปรับโครงสร้างการผลิตผลไม้คุณภาพดี) (ต่อ)</p>	<p>นายสกลชัย เขยทอง (แปลงสาธิตการทำทุเรียนหมอนทองนอกฤดู) ซึ่งเกษตรกรรายนี้ผ่านการอบรมในโครงการแล้ว แต่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มฯใดๆ เนื่องจากเพิ่งเริ่มทำการเกษตรได้ไม่นาน แต่มีความประสงค์ขอทำแปลงสาธิตในพื้นที่ของตนเอง โดยแบ่งพื้นที่เป็น ๓ ส่วน ส่วนแรกทำแปลงสาธิตนอกฤดูตามโครงการ ส่วนที่ ๒ ทำทุเรียนก่อนฤดูหรือล่าฤดู และส่วนที่ ๓ ผลิตในฤดูตามปกติ เปรียบเทียบกัน เพื่อเป็นต้นแบบให้เกษตรกรรายอื่น ที่ตั้งแปลงห่างจากชุมชนเล็กน้อย แต่มีแหล่งน้ำ อยู่ระหว่างการจัดทำป้ายแปลง ขณะนี้รอให้เก็บเกี่ยวผลผลิตรุ่นสุดท้ายให้เสร็จก่อน แล้วจึงเริ่มทำการผลิต</p> <p>ปัญหาและอุปสรรค ๑. เป้าหมายเกษตรกรเป็นการกำหนดมาจากส่วนกลาง ซึ่งมากเกินไป เป็นการมุ่งเน้นแต่จำนวน เจ้าหน้าที่ในพื้นที่หาเกษตรกรเป้าหมายได้ยาก และอาจไม่ตรงกับหลักเกณฑ์ทุกราย ทำให้การดำเนินงานถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือเทคนิคต่างๆ ไม่ละเอียดพอ</p> <p>๒. ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ ที่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับการผลิตผลไม้นอกฤดู ทำให้ผลิตได้ยาก</p> <p>๓. งบประมาณมาช้า ทำให้ไม่สามารถทำในฤดูกาลผลิตในปีงบประมาณนี้ได้ทัน</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้รับการติดตาม ๑. ควรสอบถามจำนวนเป้าหมายความต้องการอบรมของเกษตรกรจากจังหวัด</p> <p>๒. แปลงสาธิตควรเพิ่มงบประมาณและจำนวนแปลงให้มากขึ้น ในปีต่อไป เนื่องจากเกษตรกรมีความพึงพอใจและสามารถเพิ่มรายได้ชัดเจนได้ชัด</p> <p>๓. เพิ่มเติมกิจกรรมในการเรียนรู้ในแปลงสาธิตให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการอบรม เพื่อเป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตามระบบโรงเรียนเกษตรกร</p> <p>๔. ควรดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง ในลักษณะของโครงการประจำ เนื่องจากการผลิตผลไม้ทำเป็นฤดูกาล ต้องเก็บเกี่ยวเสร็จก่อนจึงเริ่มดำเนินการทำนอกฤดูได้ และการทำแปลงสาธิตเพื่อทดสอบต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรเพื่อสรุปผลที่แน่นอน จึงไม่สามารถดำเนินการเสร็จสมบูรณ์ในปีงบประมาณเดียวได้</p> <p>๕. เป็นโครงการที่เป็นทางเลือกที่ดีให้เกษตรกรอีกทางหนึ่งในการลดปัญหาผลผลิตกระจุกตัวในฤดูกาล หากเกษตรกรทำการผลิตนอกฤดูได้</p> <p>๖. ควรสนับสนุนงบประมาณแปลงสาธิตให้ทำเป็นจุดสาธิตประจำพื้นที่ พร้อมให้เกษตรกรจากที่อื่นๆ ดูงานได้</p> <p>๗. รายละเอียดปลีกย่อย - ตัวชี้วัดการดำเนินงานระหว่างดำเนินกิจกรรม(process) ควรมีการกำหนดเป็นคู่มือ และให้เจ้าหน้าที่จังหวัดตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ จะทำให้มีการเตรียมการได้ดีขึ้น การดำเนินงานจะได้มีประสิทธิภาพ ในการติดตามงานก็จะสะดวก ชัดเจนขึ้น</p> <p>ข้อเสนอแนะจากผู้ติดตาม ๑. ควรทำป้ายแปลงสาธิตให้เห็นเด่นชัด เนื่องจากที่ตั้งแปลงอยู่ห่างจากชุมชนเล็กน้อย โดยอาจปักป้ายที่ถนนใหญ่บอกทางให้ชัดเจน</p> <p>๒. ควรติดตามแปลงสาธิตอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรายอื่นๆ เข้าศึกษาดูงานที่แปลงสาธิตในทุกขั้นตอนที่ปฏิบัติในแปลง เพื่อให้เกษตรกรอื่นเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและนำไปปฏิบัติได้จริง</p>